

funkcijos svarbą: kalbinė išraiška, jo manymu, jokių būdu negali būti atsieta nuo jos vartojimo situacinio konteksto (čia ryški anglų analitinės filosofijos, arba kasdienės kalbos filosofijos, ir jos pagrindėjo L. Vitgenšteino¹⁹ idėjų įtaka): verbalinės išraiškos prasmingumą apsprendžia, ar ji gali būti tinkamai pavartota kokiam nors aktualiame kontekste. Pvz., „Deganti šiukšlių dėžė galingai knarkė“ (A. Makintošo²⁰ pavyzdys) gali būti prasmingai pavartota pasakoje. Taigi, pripažįstama, kad kalbos analizė turinti apimti ir nelingvistiškas situacinių kontekstų lygį. Deja, kol kas dar nėra jokios patenkinamos situacinių kontekstų klasifikacijos, įvairių leksinių vienetų kolokacinių charakteristikų (leksinių vienetų vartojimo dėsningumų) sistemos. Kadangi pats „kolokacijos“ terminas apibūdinamas kaip sintagmatinė leksinių vienetų asociacija, tekstualiai kvantifikuojama kaip tikimybė, kad nuo leksinio vieneto *x* tam tikrame nuotolyje pasitaisy vienetai *a*, *b*, *c*, ...²¹, tokioje semantinėje analizėje plačiai panaudojami statistiniai metodai. Pvz., peržiūrėjus leksinio vieneto *išlietas* aplinką pakankamame įvairių kontekstų skaičiuje, nustatoma *išlietas* kolokatų aibė. Tokieje aibėje turėtume rasti tokius leksinius vienetus, kaip *švinas*, *geležis*, *varis*, *auksas*, *sidabras*,

bet nerasime *plunksnos*. Bet tas faktas, kad „plunksna“ nefigūruoja kaip aibės „išlietas“ kolokatų elementas, nereiškia, kad „išlietas“ ir „plunksna“ kolokacija yra netaisyklinga. Formalų įrodymą, kad „plunksna“ netinka „išlietas“ semantiniam laukui, turėsime tik išanalizavę kiekvieną „išlietas“ kolokatų aibę. „Švinas“, „Geležis“, „Varis“, „Auksas“, „Sidabras“ ir t. t. aibės turės tokius bendrus kolokatus, kaip „kietas“, „sunkus“, „šaltas“, „švytintis“ ir pan., kurių nerasime „plunksna“ aibėje. Kolokacinė teorija palyginti lengvai aiškina tokius semantinius netaisyklingumus, kaip „galinga arbata“ ir pan., kurių negalėtų paaiškinti generatyvinė teorija, nes skirtumas tarp „stipraus“ ir „galingo“ negali būti išreikštas semantinių markerių pagalba. Dėl vietos stokos mes nesibiginsime į kitus kolokacines analizės privalumus ar trūkumus.

Kaip pažymi Dž. Lajensas²², „niekas iki šiol dar nepateikė netgi bendriausiais bruožais nusakytos išsamios ir patenkinamos semantinių teorijos“. Visoms apžvelgtoms formalioms reikšmės analizės teorijoms bendra yra tai, kad į natūraliosios kalbos semantiką žiūrima kaip į tam tikrą (vienai ar kitaip sudarytą) dīškrętinų verbalinių reikšmės vienetų struktūrą: leistinosių vienetų kombinacijos yra nusakomos postuluojamų teorijoje semantinių taisyklių visumos. Suminėtos teorijos aiškiai neapėria natūraliosios kalbos semantikos.

R. Pavilionis

¹⁹ L. Wittgenstein, *Philosophical Investigations*, N. Y., 1953.

²⁰ A. McIntosh, *Patterns and Ranges*, „Papers in General Descriptive and Applied Linguistics“, London, 1966.

²¹ M. Halliday, *Categories of the Theory of Grammar*, „Word“, 17(1961), p. 276.

²² J. Lyons, *Introduction to Theoretical Linguistics*, Cambridge University press, 1968, p. 402.

NESPAUSDINTI K. BŪGOS LAIŠKAI IŠ PERMĖS

1916 m. dalis Peterburgo universiteto, matyt, dėl užsitęsusio I pasaulinio karo, buvo perkelta toliau į rytus, į Permę. K. Būga tuo metu jau buvo išlaikęs lyginamosios kalbotyros magistro egzaminus, todėl galėjo rinktis darbo vietą. 1916 m. liepos 1 d. K. Būga skiriamas Permės universiteto privatdocentu, o nuo

1918 m. pavasario pakeliamas ekstraordinariu profesoriumi. Be lyginamosios indoeuropiečių kalbų gramatikos, K. Būga skaitė kalbotyros įvado, sanskrito ir lenkų kalbos disciplinas. Permėje K. Būga išgyveno iki 1919 m.

Šis K. Būgos gyvenimo laikotarpis nėra kol kas pakankamai ištirtas, nes tam

trūksta smulkesnių duomenų¹. Šiek tiek žinių minėtam Permės laikotarpiui nušviesti duoda K. Būgos laišakai, rasti prof. E. Volterio (1856–1941) fonde, kuris šiuo metu saugomas TSRS Mokslų Akademijos archyve Leningrade². K. Būga laiškuose E. Volteriiui ir kitiems Petrograde likusiems kalbininkams rašė apie tai, kokiomis kalbotyros problemomis teko jam Permėje domėtis, kokios, apskritai, buvo tuo metu K. Būgos buities ir darbo sąlygos ir pan.

Iš laiškų matyti, kad K. Būga, pradėjęs Permėje mokslininko pedagogo veiklą, susidūrė su nemažais sunkumais. Nebuvo čia palankios mokslo darbai atmosferos, netgi stig-

davo kasdien dėstymui reikalingos literatūros. Tačiau net ir tokiomis nelengvomis sąlygomis K. Būga nepamiršta pradėtų darbų. Jis sielojasi, kad dėl karo audrų sustojo A. Juškos žodyno leidimas, pagal išgales tęsia savo tyrinėjimus, kalbotyros klausimais susirašinėja su įžymiais mokslininkais. Ilgėdamasis Petrogrado aplinkos, savo bendradarbių, K. Būga nepraranda vilties, pasitaikius progai, sugrįžti į Lietuvą.

Čia skelbiamų K. Būgos laiškų E. Volteriiui ir E. Blesei originalai saugomi TSRS Mokslų Akademijos archyvo prof. E. Volterio fonde (f: 178).

---

¹ Žr. K. Būga, Rinkiniai raštai, I, 1958, p. 46–48, taip pat Пермский государственный университет, Языкознание. Ученые записки № 162, Пермь, 1966, p. 5, 8.

² Plačiau žr. Труды Архива Академии Наук СССР, вып. 19. Обзорение архивных материалов, V, 1963, М.–Л., p. 105–108.

K. BŪGOS LAIŠKAI E. VOLTERIUI

Permė 20.XI.1916.

Garbus prieteliau!

Jaunias gramatikos gavau šešias knygas, už ką tariu širdingą ačiū.

Ką daryti su Akademijos knyginėmis skryniomis? Jos pribuvo į Permę beveik visai subirėję ir išsiskėtę. Knygų tokios sunkybės tosios skrynios negali išlaikyti. Augustino skrynios atėjo irgi *nesveikos*.

Hirto Indogerm. Akzent ir Leskino Serbų akc. prašyčiau Tamstos teiktis man nuleisti. Šį tą iš knygų gražysiu per Naujus Metus.

Akad. A. Šachmatov'as žadėjo man parūpinti Böhlinkgo Sanskrito žodyną ir kai kuriuos kitus leidinius. Tuo reikalu gausiu jam rašyti laišką. Jušk. Žodyno darbas stovi dėl spaustuvės ir, kaip matyti, gaus ir toliau stovėti.

Drauge su Hirtu ir Leskienu prašyčiau išsiųsti ir Daukšos Postilės gatavuosius 3 leidinio (выпуск) lakštus.

Labų dienų!

Kaz. Būga

Permė, 1917 m. balandžio mėn. 26 d.

Gerbiamas Prieteliau!

Dėkui už Palangos Južę. Vieną egzempliorių aš buvau gavęs Lietuvoje. Tamstos nuo manojo šiek tiek skiriasi (kiti puslapiai ir viena daina daugiau). Reikia tikėtis, kad akademijos knygynas šį tą laimėjo iš policijos konfiskuotųjų knygų.

Apie 15–17 gegužio mėn. dieną manau atvykti į Petrapilį pasimatyti su mokslo vyrais gi jie neišsiskirstė vasaroti. Norėčiau šiek tiek gauti knygų savo darbui. Permėje sunku koks darbas veikti dėl knygų stokos.

Petrapilyje, gal, teks išbūti lig birželio.

Ką gi mano akademijos spaustuvė su Juškevičiaus žodynu? Daugiau kaip metai nebuvo nė vienos korektūros. Lig karo pabaigai, tur būt, nė nepradės darbo. Būtų gaila. Žodyno visiems reikia.

Kad ir stoka maisto, bet Petrapily kur kas smagiau gyventi. Permėje be draugų, pažįstamų ir knygų [nepakenčiamas gyvenimas. Prie pirmosios progos bėgsiu į Vilnių.

Permės universitete projektuojama „ugrų-suomių“ kalbų mokslo katedra. Į Kazanių sako esąs nuvažiavęs *Kalima*.

Labų dienų visiems Tamstoms sveikiems iš manęs, žmonos ir dukters

Kaz. Būga

Perms, Jaujanas, Joun Mkuukobu, kb. 14. 50.

20. XI. 1916

Sarbus Prieteliai!

Jaujanas gramatikos garvan sebras knygas, na ka, tasiu Jindings atiti.

Ka daryti su Akademijos knyginemis knygomis? Jos priburu i Perme be-veik viciai subireje ir isistikte. Knyga tokiu sunkybe tosiu knygiu negal islaikyti. Augustino knygiu atijo irgi reuveika.

Hirto Indagem. Akcent ir lankino lra, ake. pratyliu Jamtos teiktis man auleist. Si ta i knyga grazytiu per Naujus Metus.

Akad. A. Sachmatov'as kadje man panepinti. Buthlinto lankinto zodyn ir kai kasino kitu lankinino. Tuo reikale gausiu jam radyti lai-iska. Juok. zodyno darbas stovi del spaustuvu ir, kaip matyti, gaus ir toliam stoveti

Dranga su Hirto ir lankino pra-tyliu isijusti ir adankio postika oster...

Perms 1916m. balandis men. 10 d. 80.

Serbiamas Prieteliai!

Dekei ut Palangos Jure Viena egzempla-ri ai buvau gaves daktuveje. Jamtos nuo mangjo tiek tiek skirtasi (kiti puslapiai ir viena daina daugiau). Reikia tiketi, kad akademijos knygnas si ta laimejo is paliejus knygu knygiu knyga.

Apie 15-17 gegules men. dioms manau atvykti i Petrapili pasimatyti su makolo vyrais lig ju nesiiskirti vasaroti. Horeciam tiek tiek gausi knyga sau darbu. Parnaje suka koku darbu veikti del knygu stoka.

Petrapilyje, gal, teko isbut lig Bertelio pradiu. Kaigi mano akademijos spaustuvu su Justakintaus zodynu? Daugiau kaip metai nebuvo ni vienos knygtuvos. Lig Karo pabaigai, tur but, ni repa-dao darbu. Butu gale. zodyno vienas reika.

Kad ir stoka maisto, bet Petrapily kur kas smagiau gyventi. Permsje be draugu, padetarnu ir knygu nepakantiam gyvenimas. An pirmasis progos begiu i Vilniu.

Perms universite projekcija „ujros-suomiu kalbu mokslo katalogas. ? Xedarnis sake esu nusidavus Kalima? Labu dienu visiem tapatams lankino is mang, imono ir daktas Kur. Oatiga

Brangus Priceteliau!

Permės gyvenimas labai nuobodus. Petrapilyje buvo kur-kas smagiau, nes buvo daug savo žmonių. Permėje visa kas svetima. Prie pirmosios progos, kada bus jau galima grįžti Lietuvo-, teks parsikraustyti namo – Lietuvon.

Mokslo darbas Permėje negalimas joks, Kursas tenka vesti be reikalingiausių vadovėlių. Šiuos mokslo metus fakulteto raginamas turiu vesti lenkų kalbos pradedamąjį kursą. Kursui lig šiolei negalėjau gauti reikiamųjų knygų: visos knygų krautuvis atsisako. Labai prašyčiau Tamstą, kad šiuo karo sumišimu kuriam laikui Tamsta paskolintumei man iš slavų Biblijotėkos skyriaus kai-kurias knygas. Reikalingos man bus šios knygos:

- 1) *Kryński*, Ad. Ant. Gramatyka języka polskiego.
  - 2) *Pilat*. Rom. Gramatyka języka polskiego Opracował Fr. Krček 1. II Lwów 1909.
  - 3) *Кульбакин*, С. М. К истории и диалектологии польского языка (Сборн. Отд. р. яз. и слов. ИАН т. 73 Спб, 1903).
  - 4) *Nitsch*, Kaz. Mowa ludu polskiego. Kraków 1911.
  - 5) *Rozprawy Akad. Umiejętn. Wydział fil. Ser. III t. I, t. III, №№ 1, 2, 3*
  - 6) *Нидерле*, Л. Обзорение современного славянства Спб. 1909.
  - 7) *Брок*, О. Очерк физиологии славянской речи. Спб. 1910.
  - 8) *Hujer*, O. Slovanska deklinace jmenna. Praha 1910 (Rozpravy Praž. Akad. Nauk III № 33)
  - 9) *Krček* Fr. Grupy dźwiękowe polskie *tart i cir(z)c*. Lwów 1907.
  - 10) *Kryński* Języki słowiańskie, ich rozwój i stosunki wzajemne. Lwów 1908.
  - 11) *Lementorius* lankiszko—lietuwiszkas diel wajku Olkiniku parapijas... Wilniuje 1862.
  - 12) *Mikkola* Betonung und Quantität in den westslavischen Sprachen 1899.
  - 13) *M. Moswida* Waitkuna przekład litewski Te Deum laudamus zr. 1549 Poznań 1897.
  - 14) *Początki kultury słowiańskiej*. Opracowali Al. Brückner, L. Niederle, K. Kadlec. Kraków, Akad. 1912 (=Encyklopedia Polska IV 2)
  - 15) *Mitteilungen der Litauischen litterarischen Gesellschaft*, том четвертый.
- Norėčiau gauti taipogi Известия отделения рус. яз. и слов. Акад. наук со второй книжки 1916 (кн. 2, 3 и 4 за 1916 г. и что вышли в 1917 г.).

Dėkui Tamstai už *sajōno* straipsnį. Jis man davė daug nauja. Dėl sajono straipsnio pilnumo dar galima būtų pridėti tai, ką rašo *M. П. Фасмер*. Греко-славянские этюды III 169 сл. под словом *caz* ir *A. Fick* Vergl. Wrb. der idg. spr. II⁴ 289 (Göttingen 1894) под словом *S-ago-c*.

Саян — женская одежда в роде высокой юбки с проймами или помогами, которыми придерживалась под плечами; распашной женский сарафан П. *Савваитов* Описание старинных утварей, одежд, оружия, ратных доспехов и конского прибора Спб. 1896, стр. 125т

Sajōnas (Šiaulėčiai) kun. K. Jaūnius: *sajonas* Liet. pasakos. Med. mytol. I 192 (Oškalai). Rōžei *sajōns* sulōpyti Juškev. Liet. dainos N 181,26. Trīs palaidūnai sudrāsė *sajōnq* l. c. N 871, 4.

Sejōnas (greta su *sijōnas*) Kvėdarna (kun. Jaūniaus liūdijimu): *sejōnas* Šeduvā, *sejōnas* — stōras, šiltas andarōkas žiėmai (Valkinŷkas (viršuje įrašyta: Олькеники Трок. у. — *V. D.*), *sejonas* — andarokas Kossarzewski Lituanica 90^b rajnotā *sejonq* turieė Daukanto Dajnes 135.

Sijōnas Alsėdžiai (L. Norėika), Kvėdarna (kun. K. Jaūnius su *sijonajs* margaj dažitajs Paľangos Juze 21₁₈ (cf. 102_{2a}, 106₂₇) su *sijonu* Wajk. knig 62 Волончевский *syjon's* — letnik. Muliebris stola Paszkiewicz Słownik (Рукопись словаря Дионизья Пашкевича).

Perms 1917 m. Spalio mėn. 8 d.

Brangusis Prictelium!

Perms gyvenimas labai nuobodus. Petropolyje buvo kur-kas smagiau, nes buvo daug savo žmonių. Permeje yra kas svetimė. Prie pirmosios progos, kada bus jai galima grįžti Lietuon, teks persikraustyti namo - Lietuon.

Mokolo darbas Permeje negalimas jokis. Kuriai tenka vesti be reikalingiausių vadovėlių. Šiuos mokolo metus fakulteto ruginamas turis vesti lenky kalbos pradedamąjį kursą. Kuriai lig šiolei negalėjau gauti reikiamųjų knygų, visos knygos krauturio atsienko. Labai pasijūciau Jamsta, kad šiuo karu sumišimais kuriam laikui Jamsta parkolintone man iš slavy Bielijokhos skyrėms kur-kuriam.

1917
10.10

18^с

Саэль пензенская одежда во родн. высокой юбки
с проймами по бокам, которыми придерживали
близь под плечами расшитой пензенской сарафани
П. Савваитов Описание старинных русских уборов,
одежды, оружия, ремесла допетровск. и конского прибора
СПб 1896, стр 125

Sajõnas (Siauljõia) kun. K. Jõainius sajõnas
Lit. parinkes. Ind. mytol. I 192 (Oskabaliai) Rõõxi Sajõnas
su lõpyti Jõukev. Lit. Luinos № 181, 26 Jõys palasõdõnai
indrõskõ sajõnõ l. l. № 8, 21, 4

Sejõnas (greta su sijõnas) Kvedõrno (kun. Jõainius
liidõjõmu) sejõnas šeduvõ, sejõnas - stõras,
š. l. t. as andarõkas xiõmai (Valkinykas), sejõnas -
andarõkas Kõnanewki Lituanica 90^e rajõwtõ sejõnõ
turicijõ Sankantsõ Sajres 135.

Sijõnas Alõddõini (d. Norõika), Kvedõrno (kun. K.
Jõainius) su sijõnõ margaj da kõtõjõs Põtõngõs
Jõuke 21, 2 (if. 10224, 10622) su sijõnõ Wajku Knig. 62
(Dobronõewski) syjon's - letnik. Mulicõtnõ stõla Põnkõ-
wica Tõwnik (Põkõmõnõl cõwõpõ Jõionõjõs) Nauwõkõwõra)

K. BŪGOS LAIŠKAS E. BLESEI¹

Laiške nagrinėjami konkretūs M. Daukšos „Postilės“ kirčiuotų balsių žymėjimo klausimai. Dėl to, greičiausiai, šis laiškas ir pateko pas prof. E. Volterį, kuris, kaip žinome, buvo perspausdinęs M. Daukšos „Postilės“ ištraukas ir „Katekizmą“.

Laiškas teikia vertingos medžiagos M. Daukšos „Postilės“ fonetikai ir kirčiavimui nušviesti, o drauge padeda geriau pažinti K. Būgos pažiūras į lietuvių raštijos paminklų kalbą.

Пермь, 4 февраля 1917 г.

Многоуважаемый Эрнст Яковлевич!

Точка над гласными ą, ę, ő, ū в Постилле Даушки везде обозначает ударяемый гласный, за исключением явных опечаток. ę, ő, ū обязаны своим происхождением несовершенству типографских приборов и времени: на месте всех этих букв первоначально стояли ę, ő, ū (с акутом). Буква ą может по тем же причинам восходить к первоначальному ą, хотя здесь не исключена возможность и первоначального ą. ą рядом с ą знают и другие литовские тексты 16 и 17 столетия, но не в значении ударения. По моему мнению, рукопись Даушки ą не имела, так как ударение над a Даукушею обозначалось акутом. Прежде я вслед за Явнисом (Кс. К. Явнис, Интонация гласных звуков литовского языка, Ковна, 1900, стр. 2, прим. 1) полагал, что точка обозначала ударение на кратких гласных (kàs mergà mergàs terù), а акут — ударение под восходящей интонацией (kàsa, vėda), циркумфлекс — ударение нисходящих слогов (músq lóti, kárvė). Но более обстоятельное знакомство с текстом Даушки меня заставило отказаться от явнисовского толкования знаков ударения у Даушки. По моему мнению, Даушка своим акутом и циркумфлексом обозначал не интонацию, но только место

¹ Blesė, Ernestas (gim. 1892), latvių kalbininkas. K. Būgos kolega, 1910–1914 m. Peterburgo universiteto istorijos-filologijos fakultete studijavo germanistiką. Už darbą „Skolintieji germanų elementai latvių kalboje“ gavo aukso medalį ir buvo paliktas profesūrai. Rengdamasis lyginamosios kalbotyros magistro egzaminui, pradėjo domėtis lietuvių kalba. 1918 m. grįžo į Latviją, mokytojavo, nuo 1919 m. — Latvijos universiteto docentas, nuo 1928 m. — filologijos daktaras, profesorius. Žymesnieji E. Blesės darbai: „Kalbotyros įvadas“ (1922), jį recenzavo K. Būga, žr. Rinktiniai raštai, III, p. 665, „Latvių asmenvardžių ir pavardžių studijos“ (1929), nemaža latvių literatūros tyrinėjimų. Latvių enciklopedijoje spausdino straipnius apie A. Baranauską, K. Būgą, J. Jablonskį ir kitus lietuvių kalbininkus. 1944 m. pasitraukęs į Vakarų, Mainco ir Gemersheimo (VFR) universitetuose dėstė slavistikos dalykus. Mirė 1964 m.

Dėl M. Daukšos „Postilės“ priegaidės ženklų žr. K. Būgos laišką K. Jurgelioniui. K. Būga, Rinktiniai raštai, III, p. 927.)

ударения. Даушка интонаций не различал. В рукописи Даушки, следует полагать, циркумфлексом обозначалось ударение на долгих гласных (mūsų fūdas kūnas, fōftas, stōt, rēkt, rēziš 3 fut), а акутом — на долговатых (mitellzeitig) и кратких гласных (долговатые, полудолгие—māzas rābo nēva dēfti būvo lūpta, краткие kās patiš līro (līro кажется долговатое i), tú, būs). Циркумфлекс на долговатых или кратких, а акут на долгих следует считать делом рук типографии. Корректорам (или корректору) акут и циркумфлекс был бессмысленный знак, а потому они по рукописи не проверяли.

Точка над согласным (idant, teip, névaš), равно как и апостроф (idant' ant') и акут (névaš, teip), служит показателем того, что после согласного исчез гласный (ср. idanti — ġ, téira — ġ etc.). Как элизия конечного гласного была обозначена в рукописи Даушки, нельзя решить на основании печатного издания 1599 года.

В переиздании Постиллы почему-то Э. А. Вольтер и Ф. Ф. Фортунатов¹ отказались от і. Это і в громадном числе случаев легко отличить от i (от i с точкою), особенно в тех словах, где стоят подряд несколько i (kiti, wiffi, litis, litimi, trimis, lipimas etc.). В форме vzgride (напечатано vzgridel) я ясно (без лупы) вижу над і не точку, а акут, благодаря чему я могу прочесть как už—grýdė (с долгим i). Есть много и других случаев, где і играет важную роль (им определяется место ударения, а в некоторых случаях даже количество i [i. i]). Отсутствие і в переиздании Постиллы громадный недостаток.

В Перми кое-как уже устроился. С квартирами такой же кризис, как и в П-граде. Слушателей сравнительно мало, но, говоря, больше, чем у Вас в П-де. Введение в языковедение слушает около 5—7 слушателей, а на практич. занятия приходит только один. Научно работать нет возможности за неимением самых элементарных пособий. Университетская библиотека пока еще ничего не дает по моей специальности.

Занимаюсь „балтологией“ (!). Подбираю материал. На рождестве занимался сравнительную „платомологию“ и слав.-балтийскими этимологиями. Речной материал и часть этимологии послал на просмотр М. Р. Фасмеру² с просьбою покритиковать.

Всего наилучшего

Ваш К. Буга

Pareng ė V. Drotvina

¹ М. Daukšos „Postilės“ perspausdinimu E. Volteris pradėjo rūpintis dar 1898 m., artėjant 300-osioms jos pasirodymo metinėms. Iki 1917 m. tebuvo išėję 2 sąsiuviniai, 1904 ir 1909 m., iš viso 277 p.

² М. Fasmeris (1886—1962), vokiečių kalbininkas, slavistas, trijų томų „Rusų kalbos etimologijos žodyno“ (1953—1958 m.) autorius, domėjosi ir lietuvių kalba. M. Fasmerio įkurtame žurnale „Zeitschrift für slavische Philologie“ buvo išspausdintas K. Būgos darbas apie lietuvių ir slavų kalbų santykius.

Пермь 4 февраля 1917 г.

Многоуважаемой

Эрнестъ Яковлевичъ!

Точка над гласными $\dot{a}$, $\dot{e}$, $\dot{i}$, $\dot{u}$ в
Постилля даукши вездѣ обозначает ударенной
гласной за исключеніемъ явныхъ ослатковъ. $\dot{e}$ $\dot{o}$ $\dot{u}$
обязана своимъ происхожденіемъ несовершенству типо-
графскаго прибора и времени на него было
еще буквѣ первоначално стояли $\acute{e}$ $\acute{o}$ $\acute{u}$ (и вообще)
Буква $\dot{a}$ можетъ по той же причинѣ выхо-
дитъ къ первоначалному $\acute{a}$, хотя здѣсь не
исключена возможность и первоначалнаго $\dot{a}$
 $\dot{a}$ рядомъ съ $\acute{a}$ знаютъ и другіе мѣстовые
текста 16 и 17 страницъ, но не въ ударенномъ
удареніи. По моему мнѣнію рукописи
даукши $\dot{a}$ не имѣла, такъ какъ удареніе
надъ $\dot{a}$ даукшесю обозначалась акутка
~~Примечаніе: вѣдѣ за Яковлевымъ (Я. Я. Яковлевъ) Пермь~~